

Rugilė Šataitė (12 kl.)

Kieša

Mokyklos suolas kietas ir išraižytas kitų, kuriems teko nelaimė šį suolą trinti, mintimis, nusivylimais ir veikiausiai ašaromis. Ten, kur stovi mano žalias nuo penktos klasės tampytas penalas, ryškiai įrėžta „Akva iš 10^b karvė“, o ten, kur neaiškias melodijas barbena pirštai, slepiasi „Matkė užknisa lol“.

Už lango neryškiai šviečia saulė. Jau nebe ta vasarinė. Jos vietoje blyški ir šlykšti rudeninė – tarsi žaislas, pakirstas metų naštos. Mokytojos žodžiai liejasi su pieštukų čiuožimu per popierių ir kitais klasei būdingais garsais – nuo girgždančių suolų iki to ištįsėlio, kuris žagsi jau nuo pamokos pradžios.

– Panele Kregždyste, spėju, puikiausiai suprantate geometriją ir galite praveisti šiandienos pamoką mums visiems, – kandžiai nuskamba mokytojos balsas.

Teikiuosi pakelti akis. Aha, Kazlauskienė. Būtų maloni moteris, jei šitas darbas jai iš tikro patiktų ir jei ji nenorėtų kiekvienam mokiniui perkąsti gerklės. O va dabar – bjauri boba tiek išore, tiek vidum, et.

– Nesakiau taip.

Jai susiraukus visada trūkčioja dešinysis lūpų kamputis.

– Bet aiškiai turi svarbesnių užsiėmimų nei trikampio ploto skaičiavimas, ką?

Keli prunkštelėjimai iš vidurinių suolų. Suknisti pataikūnai.

– Taip irgi nesakiau. Juk užsirašiau viską, ką sakėt.

Prieš jai spėjant atsakyti (greičiausiai išpilti moralą, kad su tokiu požiūriu man tik į „profkė“), kabineto durys atsidaro ir, žaismingai sugergždusios vyriais, teškiasi į pakankamai trunkamų patyrusią sieną.

Visų galvos lyg ančių, pamačiusių numestą duonos gabalą, šauna durų link. Tiesa, vaizdas daug geresnis nei duonos gabalas. Tarpduryje gražiausias mano matytas žmogus – pusilgiai garbanoti plaukai atrodo tobulai krintantys be jokios papildomos priežiūros, švelnūs veido bruožai, aukštas stotas ir dar graži apranga – didžiulis kontrastas klasiokams. sėdintiems su treningais ir manantiems, kad tai – mados viršūnė.

– Atsiprašau, kad vėluoju, – pagaliau prabyla gražusis žmogus. – Kieša, iš „Vilties“ pagrindinės.

Kazlauskienės žvilgsnis smerkiantis. Didelės akys pavirtusios tarpeliais, o Kieša stovi visiškai ramiai, nerūpestinga išraiška ir tik žiedais papuošta ranka gniaužia kuprinės petnešą.

Spoksau. Be gėdos, vis tiek turbūt kitose pamokose nesusitiksime. Net negirdžiu, kaip Kazlauskienė išskiemuoja pilną vardą, kuris, aišku, nėra tik Kieša.

– Laisva vieta tik viena, sėsk prie Kregždytės. Gali nieko nesitraukti, po pamokos duosiu medžiagos iš to, ką mokėmės, ir į kitą pamoką, tikiuosi, neateisi penktos minutės iki pabaigos, – galiausiai paliepia mokytoja ir vėl pasigirsta keli prunkštelėjimai. Noriu paleisti penalą tiesiai galinių suolų šildytojams į pustuštes galvas.

Laiko tam nėra, štai jau Kieša man pasiunčia kreivą šypsenėlę ir be jokių dvejonų išsitiesia ant kėdės šalimais.

– Labas, Kregždyste, – sušnabžda visai arti manęs, o po to lyg sušnypščia, lyg nusijuokia. – Turi vardą ar tik pavardę visi ir kreipiasi?

Akys užsiverčia taip aukštai, jog, rodos, tuoj pamatysiu savo smegenis. Kazlauskienės bumbėjimas apie trikampius tampa nereikšmingu foniniu garsu.

– Labai daug žmonių pažįsti be vardų, Kieša? – pati pabrėžiu pavardę.

– Nelabai. Bet tavo gal ir visai norėčiau sužinoti.

Kazlauskienės akys degina skyles man kaktoje ir mintyse ji tikriausiai mane pribaigia penkis kartus.

– Akvilė.

– Akvilė... „Akva iš 10^b“? – aha, kaipgi nepastebės užrašo, giliai įrėžto mediniame suole.

– Ne, Akvilė kaip ant vandens buteliuko, – atšaunu.

Kieša kilsteli rankas tarsi žmogus, kuris rodo esantis nekaltas. Daugiau per pamoką nepersimetam nė žodžiu, o netrukus nejaukią, sunkią it vilnos apklotas tylą nutraukia skambutis.

Kazlauskienė serga, o mūsų bažnytkaimy pavaduojančių nėra, tad jau trečia diena sėdime be matematikos pamokų. Kieša ne mano klasėje, bet ir mokykloje šviesių plaukų kupetos net akies krašteliu nepagaunu. Keista.

Bandau rasti ramybę prisimerkusi nuo saulės spindulių, krintančių pro tankiai sulipusius klevo lapus. Žemė darosi šalta ir kieta, žolė pamažu dažosi auksu, it gamta bandytų atkartoti žymųjų geltonų plytų kelią iš „Ozo šalies burtininko“. Greit bus per šalta sėdėti ramiajame kampelyje.

– Bėgam iš giegės?

Išneriu iš savo minčių srauto. Emilė žiūri į mane pakėlusį tvarkingus antakius.

– Kokia po giegės?

Pasikrapštau panages galvodama. Jei dabar išeitume, kaip tik spėtume į „Pupą“ prieš pietus ir srautus išbadėjusių bei kavos ištroškusių žmonių.

– Rusų.

– Hm.

– Hm?

– Nu blemba... Gerai, einam.

Tarsi ir būtų laukusi tokio mano atsakymo, iškart pašoka ir nerūpestingai užsimeta kuprinę ant vieno peties. Nerangiai atsistoju ir aš, o tada leidžiu Emilei kalbėti, kiek ji nori, kol slenkame pro pratuštėjusį miestą. Lyg kas būtų visus žmones iššlavęs, tik vienas kitas keliu praslenkantis automobilis primena, jog gyvų dar yra. Kelias nėra labai tolimas, jei eini per daugiabučių kiemus.

– ...ir ji rimtai apsimovė ryškiai žalias kelnes. Kaip... Neonkę? Fu.

Girdžiu tik žodžių nuotrupas, protarpiais linkčioju, kai ji pasisuka į mane laukdama atsakymo. Kažkur tolumoje surinka vaikai, langą atsidariusi ir laukan persisvėrusi močiutė įtartinai žiūri į mus pro didžiulius katės akies formos akinius. Kilsteliu jai vidurinį pirštą, o šaligatviu prabėga nususęs baltas katinas.

– Tada pasakiau jam, kad ne, matkės nemoku...

– Jo, – linkteliu ir atidarau kavinės duris.

Į veidą tvokstelėja šiluma ir stiprus kavos aromatas. Rusvos sienos iškart apgaubia šiluma ir jaukumu, o ant jų pakabinti paveikslai suteikia gyvumo – daug geriau nei mokykloje, kur viskas balta it ligininėje.

Emilė kiek susiraukusi dėl mano nedalyvavimo pokalbyje, bet žinau, kad vos tik atsisėsime – vėl pliurops neužsičiaupdama.

Vietą sau randame ant pilkų fotelių pačiame kavinės kampe, atokiau nuo žmonių akių ir kalbų, kaip tik ten, kur matosi durys.

– Imsi kavos? – paklausia Emilė, kuprinę užkraudama ant apvalaus marmurinio stalelio.

– Ne, bet galiu paskolinti tau, – linkteliu matydama, kaip Emilė varginasi krapštydama iš kuprinės centus kartu su šiukšlėmis ir beria juos ant stalo. Beveik vien vienetukai ir dvejetukai. Totalus bankrotas, bet jai taip visada.

Emilė kaltokai nusišypso, jos lakuoti nagai subarbena į stalą.

– Viskas ok, atiduosi, kai galėsi, – nerūpestingai tarstelėju ir ant stalo padedu penkis eurus. Juk neatiduos. Štai ir nueina pietų pinigai. Tiek to, vis tiek nelabai norėjau valgyti.

Emilės lūpų kamputis vėl vos vos trūktelėja žemyn, bet netrukus ji sugriebia banknotą ir patraukia prie prekystalio. Kavos aromatas stipresnis nei sąžinės graužatis. Išsitraukiu telefoną. Jokių

žinučių, tik vienas „Snapchat“ pranešimas. Cha, iš pusseserės. Socialinis gyvenimas sausesnis nei dykuma.

Barbenu nagais į stalą ir laukiu, kol grįš Emilė, kad galėtų mano smegenis užkimšti savo bereikšmiu tauškimu.

Suskamba varpelis ir mano galva kilsteli nuo labai įdomių kavinės stalo raštų. Ir užgniauzia kvapą – priešais stovi Kieša. Plaukai – paukščių lizdas, rausvas megztukas apsirengtas ne ta puse ir kairioji ranka gipse. Oho, kas sulaužė?

Akimirką mūsų žvilgsniai pagauna vienas kitą ir galiu prisiekti, kad pamatau mažą šypsenėlę, bet tada grįžta Emilė ir atsisėda, išlaistydamą kelis lašus kavos ant stalo ir vėl pradėdama taukšti.

Mokykloje gedulas – grįžo Kazlauskienė. Sunku susitaikyti su mintimi, kad vėl reiks vilktis į šūdiną matkės pamokas. Dieve, nors imtų ir pakratytų kojas (jei Dievas iš tikro klausosi, tai nenoriu, kad Kazlauskienė pakratytų kojas, tik galėtų šiek tiek ilgiau sirgti).

Šiandien viena paskutinių šiltų dienų. Bobų vasara. Langai matematikos kabinete plačiai atidaryti, būtų maloniai vėsoka, jei ne smegenis kepančios temos. Kieša kažką labai įnirtingai braižo užrašinėje, bet abejoju, ar tai susiję su netaisyklingomis figūromis.

Kai Kazlauskienė spygteli, prašydama atsakymo, Kieša tik kilsteli šviesiaplaukę galvą, klausiamai ištaria „Du?“ ir grįžta prie savo ankstesnės veiklos.

Toliau Kazlauskienė ima mus vadinti nedėkingaisiais ir kalbėti, kad mums tik į „profkė“. Neįdomu, kai ji tą pačią kalbą kartoja kiekvieną pirmadienį – gal taip tobulina savo meninio skaitymo įgūdžius.

Palinkstu prie Kiešos.

– Ką pieši?

Galva vos kilsteli nuo lapo.

– Daug žinosi – greit pasensi.

Nejučiomis prunkštelėju, o Kiešos dažais ir dar balažin kuo nutepliota sveikoji ranka uždengia užrašinę it didžiausią paslaptį..

– Kalbi kaip Kazlauskienė, – atšaunu.

– Bet juokinga.

– Ne.

– Tikėk, kuo nori tikėti, – nerūpestingai gūžteli pečiais.

Kurį laiką vyrauja tylą, jei nepaisytumė Kazlauskienės plyšavimų.

– Tai piešinio neparodysi?

– Ne.

Nusiviepiu.

– O gaila.

– Gaila gaila.

Visą likusią matematikos pamoką stebiu, kaip Kieša piešia. Kėdė vos pasukta nuo manęs, kad tik nepamatyčiau. Cha. Nubrėžiu vieną kreivą stačiakampį, o tada nuskamba skambutis. Su Kieša vėl neriname į visiškai skirtingus pasaulius, kurie nesusidurs iki kitos matematikos pamokos.

Antradienis galėtų ir neegzistuoti. Aštuonios pamokos. Ir kam? Paskutinės dvi – kūncė ir etika. Visiškas šūdas.

Grįžtu namo nusikalusi ir visiškai nusivariusi nuo kojų. Krentu ant lovos ir panardinu galvą į pagalvę. Nors imk ir rėk – dabar beveik keturios, nėra laiko net popamokiniam miegui.

Sudzingsi šalia numestas telefonas. Ne itin entuziastingai pakeliu. Prie pranešimo – „Instagram“ ženklukas. Naujas sekėjas. Dar vienas devintokas iš mokyklos?

Antakiai nejučiomis šokteli, kai vartotojo vardas, kuris iššoka ekrane, skelbia „Kieša“. Paspaudžiu ant profilio ir einu žemyn. Nuotraukų, kuriose tik Kieša, nėra. Visur draugai, gimnazistų baliukai, koncertai ir senoji Kiešos mokykla. Nė neįsivaizdavau, kad gyvena tokį įdomų gyvenimą. Kyla noras peržiūrėti ir kelių matytų draugų profilius. Na štai, vėl Kieša, tiesa, ilgesniais plaukais nei dabar – Kieša šoka ant stalo, Kieša šauna šampaną, Kieša vidury skrydžio ore, o apačioje tikriausiai tokį profesionalų metimą atlikę draugai. Rodos, praeitoje mokykloje populiarumo netrūko.

Kiek palaukiu, o tada spusteliu „sekti“. Jau noriu mesti telefoną ir grįžti prie nieko neveikimo, bet jis vėl dzingteli. „Instagram“ žinutė. Nuo Kiešos. Cha, matematikos namų darbų prašys ar pagaliau atskleis, ką ten tokio paslaptingo piešė? Atidarau. Žinoma, rašo be nosinių ir lietuviškų raidžių.

Kieša: Hey zr lempinis klausimas

Aš: Nu?

Kieša: Nori penktadieni i plotą?

Susiraukiu. Nuo devintos klasės neteko lankytis nė viename iš gimnazijos baliukų ir, tiesą sakant, nelabai traukia. Prakaituoti mokiniai, su kuriais nė žodžiu nepersimestum mokykloje, upės pigios degtinės ir pačiame įkarštyje atsivilkęs kažkieno tėvas, puolantis skambinti kitų vaikų tėvams ir pasakoti, ką jų angelėliai išdarinėja savaitgaliais.

Aš: Kieno?

Kieša: Desimtoku

Aha, tai tikriausiai Drulytė organizuoja. Vakarėlių pažiba – neįtikėtina daili dešimtokė, kurios draugai niekad negalėdavo man leisti ramiai praeiti koridoriais.

Aš: Drulytės?

Kieša: Nu

Kiek palaukiu prieš atsakydama. Kieša nežino situacijos, negaliu be jokio atmazo skelt „ne“.

Aš: Žiūrėsim.

Atsakymą jau žinau. Kurį laiką ant ekrano šoka trys taškėliai.

Kieša: Tikiuos busi!!!

Penktadienis turėjo būti rami diena. Šiandien penktadienio filmas „Ratai“ ir aš daug mieliau žiūrėčiau, kaip Žaibas Makvynas išmoksta tapti morališkai gera mašina, negu sėdėčiau šalia kažkokio sudribusio idioto. Visas namas smirda alkoholiu, prakaitu ir vėmalais. Galiu prisiekti, kad eidama per svetainę į vieną tokią balutę įmyniau, nes batai tikrai nebe tokie balti, kokie buvo vakaro pradžioje. Muzika drebina visą kūną, žmonės šoka arba laizosi. Kai kurie tai daro vienu metu ir belieka tik stebėtis, kaip liežuviai neišslysta iš burnos. Viduje tvanku, o šalia manęs rūko viena iš geriausių Drulytės draugių. Tikriausiai nė norėdama nebeatsikelti išeiti.

Gerklė kažkas kyla aukštyn. Nereikėjo sutikt, kai keturis kartus iš eilės davė „į sveikatą“, nes tikrai ne ten, kur linkėta, nuėjo. Dar nepadėjo ir tai, kad paskui su paralelinės klasės mokine, rodos, Lina, sukirtom iš penkių eurų, kuri greičiau išgers kuo daugiau. Pabandau pakilti, bet kūnas sunkus, o kambario atmosfera prislegia it sunkiausi svarmenys, kuriuos teko kelti. Ausyse – seno televizoriaus ūžimas, o akyse vaizdas tarsi atsilikęs 2000-ųjų „Windows“ ekranas – viskas vėluoja pasiekti smegenis bent dvi sekundes. Šūdas. Šalia manęs balsas – nesuprantu, kieno. Fone groja kažkoks remiksas, tarsi būčiau prastoje romantinėje komedijoje.

– Mm, Emile?

Šalia stovintis žmogus nusijuokia, bet nesugebu susitelkti pakankamai, kad pakelčiau galvą, kuri, rodos, prikimšta akmenų.

– Spėk vėl.

Balsas keistai pažįstamas. Iš kur? Šiaip ne taip atlošiu galvą ir ji trenkiasi į minkštą sofos atlošą. Šviesūs plaukai ir veidas su purpuriniais blizgučiais ant akių vokų. Rodos, bruožai pažįstami, bet tarsi nuplauti. Lyg žiūrėtum į neryškų akvarelinį piešinį. Smegenys nedirba pakankamai, kad sujungtų taškus A ir B.

– Hm?

– Ir taip nuo keturių čėrkų? Jėzau, nu ir nepakeli.

Kūnu pereina šiurpuliukai, kyla nenumaldomas noras juoktis. Tiesa, nežinau, ar tas noras sėkmingas, nesugebu susitelkti pakankamai, kad save girdėčiau, nes į galvą vis dar kala muzikos ritmas.

– Penkių, – kilsteliu ranką ir pamosuoju šviesiaplaukei žmogystai prieš nosį.

– Einam, Marka tave parveš.

– Kas kas? Aš dar nenorėjau eiti. Drulytė sakė, turi dar dėžę šampo.

– Seniai išlaktas.

Atrodo, smegenys visai neatgamina to, jog prieš penkias minutes norėjau iš čia dingti. Šilta ranka sugriebia manąją ir staiga skrendu nuo sofos, nors sparnų ir nepamenu turėjusi, bet užuot vienas du ir veidu į žemę krentu į cigarečių kvapo persigėrusį megztinį, viena ranka mane laiko už pečių, žmogus kalba, o man į kaklą remiasi kažkas panašaus į gipsą. Nemaloniai niežti.

Daugiau nieko negirdžiu, nes nuskęstu megztinio šilumoje.

Pabundu nuo šoktelėjimo, galva trenkiasi į mašinos langą ir šalia manęs jau skamba atsiprašymai. Pakeliu akis, sulipusias nuo nubėgusio tušo, vaizdas vėl normalus. Ant mano rūbų – sudžiūvę vėmalai ir dar balažin kas, o galva ilsisi ant Kiešos kelių. Kažkur važiuojame, o už automobilio lango – tamsiau nei požeminio pasaulio gelmėse. Rodos, net mėnulis nenori matyti mano gėdos.

– ...Ką?

Nežinau, ko klausiu. Kur važiuojam? Kas nutiko? Kodėl mane veža? Klausimų daug ir visi jie malasi galvoje.

– Atsijungei. Marka jau siūlė vežti tave į ligoninę, – paaiškina Kieša.

Galvą trumpam atgal kyšteli Marka ir nusišypso. Stebiuosi, kaip jai nesunku tokioje tamsoje vairuoti, juk teisės išsilaiškė visai neseniai.

– Gerai... O tai kur tada važiuojam? – kyla klausimas.

– Pas Marką. Nebent nori tokia rodytis namie.

Kieša nužvelgia mane ir pajuntu nenumaldomą norą prasmegti po žeme.

– Tėvų namie nėra, – prideda Marka.

Reikėtų grįžti namo. Penktadieniais mama retai būna namie, pietus sau ir Arnui paprastai gaminu aš, bet šiandien galvoje buvo ne tas. Namie gamintą maistą pakeitė penki eurai ir pakelis traškučių. Pilvą nemaloniai varsto kaltė, bet bandau nukreipti mintis šalin. Ryte paprašysiu, kad mane parvežtų namo, tokia rodytis vis tiek nelabai galiu.

Vos linkteliu ir nuleidžiu galvą Kiešai ant kelių. Užsimerkiu ir tikriausiai vėl trumpam užmiegu. Galiu prisiekti, kad vėliau išgirstu savo vardą, bet galbūt tik prisisapnavo. O sapnas tikriausiai malonus, nes balsas toks šiltas ir raminantis.

Kitas pirmadienis mokykloje – tarsi prasivėrę pragaro vartai. Visi aptarinėja penktadienio plotą. Viržinskaitė tą ir tą, o Lukša buvo su tuo ir tuo (tas laižytusi nors ir su tualetu sėdyne, tad per daug nestebina), bet kai ta prastai blondiniškai dažyta višta iš 11^c valgykloje pasakoja, kad Kieša neva prisidarė gėdos, nieko nelaukdama prieinu prie jos.

– Kokias kalbas čia skleidi? Tavęs net nieks ten nekviatė. Žaidi sugedusį telefoną? – purkšteliu, o balsas net dreba iš pykčio.

Ji pavarto akis. Ant vokų užsilikę sudžiūvusio tušo.

– Koks tavo reikalas? Nori, kad vėl apie tave kalbėtų? Sakė, tam plote pati girta kaip šliurė buvai.

Viena iš merginų palinksta prie dažytosios vištos ir pernelyg garsiai, kad tai būtų netyčia, šnypšteli „kekšė“. Suknistos kalės, tikriausiai pripletkino Barys, kuris pats pusę vakaro buvo atsijungęs ir atsibudo su nupieštu lytiniu organu ant savo bjauraus snukio.

– Nevartyk savo žiurkiškų akių, tiesiog atsakyk, kokį šūdą kalbat.

Ir jos akys vėl užsiverčia. Gal ten ras bent gabaliuką smegenų, nors didžiai abejoju. Prastai dažyta višta atsidūsta kaip telenovelės veikėja.

– Dieve, debile tu, juk visi kalba, kad tavo Kieša laižėsi su Marka.

– O aš maniau, kad Kieša... – pradeda sakyti naivi akiniuotė iš 10^c, bet sakinio pabaigos nebeišgirstu.

Sustingstu. Rodos, ne tik aš, bet ir viskas aplinkui. Valgykloje nutyla kalbos, nebedzingsi indai ir niekas nebejudą. Jos balsas aidi galvoje. Tada tvoju 11^c vištai antausį ir visi pojūčiai sugrįžta didžiule banga. Bandau trenkti ir akiniuotei, atsiduriu dėmesio centre ir į mane visi spokso kaip į žvėrį, kuris cirke nutrūko nuo pavadėlio. Cha, rodos, imsiu ir užriaumosiu.

– Kvaiša, – nuspįjauju jai po kojomis ir išlekiu iš valgyklos.

Laikrodis ant sienos nuobodžiai baltas, bet net spoksojama nerandu ant jo nė vienos dulkelės. Kavos atspalvio sienos nukabinėtos diplomais už visokius seminarus, kursus, o prie jų nelabai dera mažas paveikslukas, kuriame puikuojasi išstypusi balerina. Kėdė, ant kurios dabar turiu nemalonumą sėdėti, pernelyg patogi, kad jausčiausi blogai. Matyt, mokyklos biudžeto užteko tokioms kėdėms tik direktorės kabinete. O gal Paulauskienė iš savo pinigų... Mano mintys apie interjero dizaino ypatumus nutraukiamos pernelyg greitai.

– Aha, Kregždytė. Jau maniau, pas mane nebeapsilankysi, – moteris cakteli liežuvium ir nužvelgia mane pro kvadratinių akinių viršų. Direktorė Paulauskienė, kaip mano tėtis pasakytų, dama iš didžiosios D. Jos kiek pražilę rusvi plaukai tvarkingi ir susukti į tokį tvirtą kuoduką, kad, rodos, net veidas ištemptas. Kostiumėlis vardinis, o papuošalai atrodo prabangūs, tikrai ne kokie etikos mokytojos bižuteriniai auskarai.

– Ne pirmas kartas, kai tave čia atveda dėl trankymų, daužymų ir plaukų rovimų, – moteris švelniai papurto galvą. – Kregždyste, negalvojai pradėti lankyti bokso? Žinai, kad naudotum tikras bokso kriaušes, o ne kitus mokinius.

Iš vidaus įsikandu lūpą. Ką, sakyk, kad 11^c višta nusipelnė gauti snukin? Aha.

– Vėl savaitę negalėsiu eiti į mokyklą? – paklausiu. Mama pyks, bet juk ne pirmas kartas. Gal dienai atims telefoną. Jei pati bus namie.

Direktorė palinguoja galvą.

– Akvile, vis bandau suprasti, kodėl per dvejus metus įsivėlei į tiek muštynių. Žinau, kad turi problemų namuose, bet... – ji kosteli, lyg būtų neįjauki kalbėti. Ar bent nutuokia, kaip man neįjauki klausytis? Sugniaužiu kumštį, kol nagai įsirėžia į odą. Nėra mokytojo šioje mokykloje, kuris nežinotų mano „namų situacijos“, ir visi jie vaidina psichologus, kurie mane supranta geriau, negu aš pati save.

– Juk neblogai mokaisi, Akvile, esi tinklinio komandoje. Nenoriu, kad tavo ateitis nueitų šuniui ant uodegos vien dėl šito.

Papurtau galvą. Plaukai užkrenta ant akių, bet gal taip ir geriau.

– Vien dėl šito? Vien dėl šito? Visa mokykla apie tai žino. Visa mokykla žino, kas dedasi mano namuose. Negaliu susirasti draugų, o gindama vieninteliu žmone, kurie nelaiko manęs verta

pasigailėjimo, visada esu nušalinama nuo pamokų! Norit, kad taip nebebūtų, – bent kartą bauskit tuos, kurie nelaiko liežuvio už dantų.

Balsas užlūžta, bet ašaros nebėga. Jau pirmoje klasėje pasižadėjau niekada neverkti prie svetimų žmonių. Paulauskienė sėdi it žado netekusi. Kad ir kiek susitikimų esame turėjusios, niekad nediršau kelti balso. Jaučiau jai šiek tiek daugiau pagarbos nei kitiems šios velnio skylės padarams.

– Tu nenušalinama nuo pamokų.

– Ką?

– Nesi nušalinama nuo pamokų. Visoje mokykloje verda kalbos apie Kiešą. Suprantu, kodėl gynei, tik... Kitą kartą netrankyk kiekvienos merginos, kuri tave sunervina, net jei ir to nusipelnė.

Šypsaisi. Paulauskienė visada buvo kiek geresnė nei kiti, taip ir žinojau.

– Bet turėsi po pamokų savaitę padirbėti bibliotekoje. Tiesa, nenuobodžiausi. Nedirbsi ten visiškai viena.

Kažkaip nujaučiu, kas tas kitas su manimi dirbsiantis asmuo. Kieša vis randa būdų įsivelti į kiekvieną mano gyvenimo tarpą ir įtrūkimą, noriu to ar nenoriu. Velniava. Tikra sukništa romantinė komedija, betrūksta foninės muzikos.

Grįžus namo, pirmas dalykas vos įėjus pro duris – į nosį tvoskianti alkoholio smarvė, o virtuvėje pasitinka dar gražesnis vaizdas – visur mėtosi buteliai, stiklinės, ant stalo pralupti traškučių pakai. Motinos nė kvapo, o vaizdas nemaloniai nukelia į visai neseniai buvusį plotą. Atsidūstu. Kam kitam, jei ne man, teks tvarkyti šitą kiaulidę? Pykti neturiu laiko, o gal ir noro. Pernelyg daug kartų matyta šita situacija. Čiumpu šluotą, kibirą ir skudurą. Užmetu akį į laikrodį. Šūdas. Arnas tuoj grįš iš mokyklos ir visai nenoriu, kad jam tektų pamatyti šitą jovalą. Mama jam – vis dar šventoji, kuri negali padaryti nieko blogo. Ir daug mieliau liksiu piktadare pati negu sugadinsiu šitą kvailą jo fantaziją. Tegu dar pasituri.

Sušlapinu skudurą, rankos net kratosi vyniojant jį aplink šluotą. Koja prilimpa prie ant žemės išspjautos gumos. Nusikeikiu, o kažkas virtuvės lange šmėsteli. Ne jau nespėjau?..

Ne, ne Arnas grįžęs. Tamsiai rudi motinos plaukai limpa prie kaktos, o glėbyje laiko alaus dėžę. Na jau ne. Palikusi šitą netvarką, ji puola švęsti su savo padugnėm? Net neapsimovusi batų puolu laukan.

– Mama!

Atsisuka ir rudos akys išsiplečia, tarsi baisiausią velnią pamačiusios. Jei nepažinočiau šio žvilgsnio, manyčiau, jog man antra galva išaugo.

– Akvilyte...

Susiraukiu.

– Akvilyte?! Eik susitvarkyk savo jovalą! Nori, kad Arnas pamatytų? Visi namai prasmirdę!

Suimu jos tempiamą dėžę ir trukteliu į savo pusę. Tikrai negaus tempti savo draugams gėralo, kai suniokojo virtuvę ir mane paliko tvarkyti didžiojo pijokų festivalio padarinių. Šiaip ne taip išplėšiu jai iš rankų dėžę ir susvirduliuoju atgal nuo svorio rankose. Nė negalvodama išteškiu vieną butelį žemėn, stebėdama, kaip jis suputoja.

– Akvile...

– Geriau jau tegu į žemę susigeria! Geriau jau tegu laistosi! Tau tėvas duoda pinigų, kad manimi ir Arnu rūpintumeisi, o tu viską praryji su savo pijokais draugais!

– Ne tavo reikalas mano pinigus skaičiuoti, mažvaike! Tu galvoji, kad esi baisiai gudri? Aha, eilinė kvailelė. Čia jau visa į tėvą.

Iš pykčio atšoku nuo jos ir teškiu dar vieną butelį į žemę. Gintarinis skystis užpildo tarpelius tarp terasos plytelių, o mano skruostai šlapi. Rodos, kažkada ėmiau verkti. Nuryju karčias ašaras, gerklėje lyg kas užstrigę. Prie jos neverksiu. Motina – svetima, tiksliau – susvetimėjusi. Tas pats.

– Tu – mama. Mama, mama, – kartoju, žodžiai gerklėje kartūs. – Mama tu! Arnui tu dar suknista šventoji, tu jam geriausia mama, o tau net nerūpi, kaip jam mokykloje sekasi! Bent žinai, kad jis laimėjo matematikos olimpiadą, kad mokosi groti pianinu? Nieko tu nežinai!

Šiaip ne taip iš mano gniaužtų ji sugeba išgelbėti kelis likusius butelius. Dar vienas išslysta iš dėžės ir išsitaško, paskleisdamas purslus.

– Nedrįsk manęs kaltinti. Mano namuose gyveni. Jei tėvas būtų toks nuostabus – gyventum su juo. Paklausk savęs, kodėl gi jis tavęs nenori.

Gerklėje gumulas, sunku kalbėti, bet šiaip ne taip išrėkiu. Ji tarsi suvarė savo liaunus, pamėlusius pirštus man į krūtinę ir iš jos ištraukė dar plakančią širdį.

– O mus jis paliko dėl tavęs!

Motina atsitraukia, lyg nutvilkyta ugnies.

– Nedėkinga žiurkė, – išspjauna ji, nusibraukia plaukus nuo įkaitusio veido, o akys karštligiškai žiba.

Rankos kratosi, atrodo lyg užspeistas žvėris. Nežinau, ar nuo girtumo, ar nuo įsiūčio. Kurį laiką pastovime, ji dar bando kažką pasakyti, o tada apsisukusi išeina, apglėbusi dėžę tvirčiau, nei kada nors glaudė mane. Lieku stovėti tyli. Iš pėdos bėga kraujas. O, rodos, būsiu užmynusi vieną iš šukių. Motinos figūra vis mažėja ir mažėja, kol ji lieka vos matoma. Tolimas taškelis tolimoje jūroje. Nepasiekiamas net su nuostabiais ir greičiais laivais.

Biblioteka – maloni vieta. Tyla įsismelkusi į kiekvieną kampą ir linkį, o dulkės būriais susigūžusios tupi ant lentynų, kuriomis eilijuojasi visokių dydžių ir spalvų knygos. Mano mėgstamiausias skyrius čia visada buvo autoriai, pažymėti Ž raide. Pačiame bibliotekos kampe, užslėpta po Z ir V autoriais, kurių lentynos apstato Ž lyg kambario sienas, ši lentyna tarsi visai atskiras pasaulis. Šalia Ž lentynos mažas foteliukas, kuriame įsitaisydavau nuo pat pirmos savo dienos šioje mokykloje. Autorius ir jų knygas pažįstu beveik taip pat kaip penkis savo rankos pirštus. Visas iki vienos esu perskaičiusi, ir man jos – lyg savos. Šiltos ir mielos širdžiai.

– Ei, Kregždyte, tvarkaisi ar sau galvoje pasakas seki?

Kiešos balsas skaidrus ir pakylėtas – lyg pasaulyje nebūtų smagesnės veiklos už knygų rūšiavimą.

– Imk ir tvarkykis, negi mano vienos reikalas.

Nusiviepia.

– Kokia tu nemaloni. Bene imi į galvą, kad per tą blondinę vištą gavai padirbt šitoj skylėj?

Kieša išsidrebia ant grindų prie krūvos knygų, kurias reikia išrūšiuoti, ir ištiesia ilgas kojas. Šypteliu.

– Eina tegu toli ta kvaiša. Kas ji man? Aš tai dirbsiu ir atidirbsiu, o ji ką? Nieko man nepadarys už tai, kad dėjau jai antausį. Manai, jai nepikta? Matau, kad kiekvienąkart, kai praeinu pro ją, ji jau tiesia nagus išrauti man kuokštą plaukų, – nusijuokiu. Kieša taip pat.

– Turbūt baisu būti tavo nekenčiamu žmogumi, Kregždyte. Vargšė mergaitė tikriausiai dabar žagsi nuo tavo apkalbų.

Išsidrebiu ant grindų šalia tos pačios knygų krūvos.

– Tegų žagsi ir užspringsta, – papurtau galvą. – O apskritai, ką mes čia darom su tom apipelijusiom knygom?

Kieša pasukioja galvą.

– Bibliotekininkė sakė išrūšiuoti – tas, kurias dar galima suklijuoti, sutvarkyti, o kitas mesti lauk.

Kritiškai pakeliu I. Simonaitytės „Aukštųjų Šimonių likimą“.

– Na, šitą tai iškart mesti. Nuobodžiausia mano skaityta knyga. Tas mirė, tą pakorė, tą nunuodijo. Ne romaną, o tragikomediją.

– Būna baisiau.

– Pavyzdžiui?

– Pavyzdžiui, „Mažasis princas“.

Susiraukiu. Rodos, mūsų skoniai labai skirtingi.

– Kaip tau gali nepatikti „Mažasis princas“? Tai juk klasika! Ir ten tiek daug alegorijų ir šiaip gyvenimo pamokų, – neberandu protingesnių ir įmančiau skambančių žodžių, tad prieinu prie esmės.

– Kiekvieną kartą skaitydamas randi ką nors nauja.

– Aha, naują užmigimo greičio rekordą. Dėl manęs tegul sėdi tas princas su savo baobabais ir lape, kad tik man nereikėtų skaityti.

Papurtau galvą. Na, ir nesupratimas. Gal net normaliai neskaitė. O gal išvis Kiešos skonis knygoms pasibaisėtinas? Bene vaikystėje vietoj saldinių rijo visas „Drakonų kovų“ mangas? O aš pamenu, kaip tėtis man skaitydavo „Mažąjį prinčą“ ir kaip nepaliaujamai prašydavau perskaityti daugiau, nors jam jau lipdavo akys. Užkišu šį prisiminimą į tolimą atminties kamputį, ten, kur laikau pačius svarbiausius.

– Na gerai, tai tada kokia tavo mėgstamiausia knyga?

– Neturiu.

– Neturi?

Kieša papurto galvą ir kurį laiką galvoju, ką atsakyti.

– Bet turiu mėgstamiausią pasaką.

Nejučiomis susijuokiu.

– Pasaką?

Kieša ištiesia ilgą ranką ir suvelia man plaukus. Nuo rankų plūsta šiluma.

– Nesijuok, Kregždyte, aš paprastas žmogus, filosofija ne man. Bet, jei leisi pabaigti, labiausiai man patinka Vytautės Žilinskaitės „Robotas ir peteliškė“. Blemba, gal penktoje klasėje skaitėm. Man tokią traumą paliko, kad iki dabar naktimis galvoju apie tą vabalą.

Dabar susijuokiu dar garsiau. Žinoma, šita pasaka man puikiai pažįstama ir ne tik todėl, kad skaitėme mokykloje, – Vytautės Žilinskaitės knygos sudėtos mano numylėtoje Ž lentynoje.

– Tikrai neturi skonio, – Kieša susiraukia, bet neleidžiu įsiterpti. – Aišku, kad geriausia Vytautės Žilinskaitės pasaka yra „Drambliukas iš fontano“.

– Na jau. Pabaiga ten laiminga. Ne taip įsimena, kaip tragiška strėlinukės baigtis.

– Tau tik taip atrodo.

– Kad taip ir yra. Juk pabaigoje drambliukas purškia vandenį ir jį vėl lanko vaikai, žmonės nebebijo prieiti prie fontano.

– Taip, bet jis nebeturi to, kas jam buvo brangiausia. Ta raudona žuvytė, kuri lanko jį kasnakt ir vis turi ištarti „tai iki pasimatymo“, nes ilgiau likti negali. Juk „Robote ir peteliškėje“ strėlinukė miršta, o Dondonas pašalinamas iš parodos.

Kieša susiraukia ir kiek per trankiai padeda knygą ant grindų, lyg tarp mūsų vyktų politiniai debatai, kurie nulems šalies ateitį.

– Juk tai tas pats! Abu prarado, kas brangiausia.

– Bet drambliukas dar turi vilties. Roboto peteliškė jau nebeaplankys, o drambliuką žuvytė lanko kasnakt. Ar ne sunkiau vis matyti ją ir negalėti pasiekti? Lyg kasnakt iš naujo kas daužytų širdį į šipulius ir vėl atvertų seną žaizdą, o tu tiestum, tiestum ranką link savo mylimojo ir gnaibytum savo širdį gabalėlis po gabalėlio!

– Ai, Kregždyte, šneki ir nusišneki. Juk kalbam apie pasakas, ko tiek giliniesi.

Dabar jau nusileisti nenoriu aš. Kvailas ginčas, bet man patinka, kad Kieša užsidega taip pat greitai kaip ir aš. Daug smagiau nei ginčytis su koku melancholiku.

– Ne, jau pradėjom, – sumosikuoju rankomis. – Klausyk, sakykim, taip. Išsiskyrei su žmogumi ir nuėjot skirtingais keliais. Na, paskaudėjo ir praėjo, pamiršti. O kas, jei tą žmogų matai kasdien? Negali išmesti iš minčių ir ima graužti pyktis, kaltė ir visos šitos nesąmonės.

– Kaista galva. Per daug tu filosofiška, Kregždyte. Jau geriau knygas tvarkysiu, negu darskart išklausysiu, kaip tu įrodai savo tiesą.

Nejučiomis imu šypsotis ir žaismingai stumteliu Kiešą.

– Bet juk aš teisi.

– Gal ir teisi...

– Cha...

– Nesidžiauk anksčiau laiko, grįšiu namo ir dar pergalvosiu viską. Gal sugalvosiu geresnį argumentą, o tada pamatysi.

Kai tik ruošiuosi atšauti, kad geresnio argumento jau tikrai nesugalvos, galvą iš savo kambarėlio įkiša perkarusi bibliotekos vedėja:

– Ei, liaudis, dirbam, o ne žaidžiam „kas didesnis užsispyrėlis“. Laukia dar kelios krūvos knygų, mikliau.

Susižvalgau su Kieša ir stengiuosi nepratrūkti juoktis.

Rytą su Emile praleidžiu „Pupoje“. Čia tylu ir ramu, o dar didesnė vidinė ramybė apgaubia suvokus, kad šiuo metu praleidžiame matematiką. Aha, Kazlauskienė ne tik „n“ įrašys, bet dar ir motinai praneš. Nieko, nieko, kada nors ateisiu, šiandien pernelyg tingiu spoksot į jos kreivą veidą.

– Akva?

– Mhm?

– Apie ką vis užsigalvojusi? Paskutiniu metu esi it nesava.

– Nežinau... Ne ta nuotaika. O ir lauke vis šalčiau. Nori nenori artėja žiema, – atsidūstu, lyg mane slėgtų didžiulė našta. O gal taip ir yra. Žiema toks bjaurus dalykas – sunkios striukės, šaltis, sniegas ir dar visur slidu, kiekvienas žingsnis turi būti atsargus, kad tik nesitėkstum ant užpakalio. Nė nekalbu apie idiotus iš mokyklos, kurie mano, kad gera popamokinė veikla – tvatintis sniego gniūžtėmis.

– Bet galima čiuožti nuo piliakalnio su rogutėmis, – kaip visada su šypsena atsako Emilė.

Pavartau akis. Aha.

– Kai esi penkerių metų, gal ir taip.

Emilės veide trumpam šmėsteli liūdesio šešėlis, bet netrukus ji vėl plačiai išsišiepia. Galbūt man pasivaideno.

– Ne, tu tiesiog niurzga.

– Ne.

– Taip.

– Ne.

– Taip! Jei Kieša pasiūlytų tau čia užyti rogutėmis, tu sutiktum man nė nespėjus išstarti „Kazlauskienė žiurkė“.

Ritmingi žingsniai priverčia mane atsisukti. Prie mūsų staliuko – Kieša. Balta striukė plačiai atsagstyta, marga kepurė su juokingu bumbulu pakrypusi į šoną, o skruostai raudonesni už avietes.

– Nemėgstu klausytis svetimų pokalbių, bet kad jau minit mano vardą, prisijungsiu, – Kieša krestelėja šalia Emilės ir sukryžiuoja delnus ant stalelio, lėkštutė su cinamoninėmis bandelėmis vos išvengia žiauraus likimo, bet spėju ją sugauti.

– Kerėpla.

– Cha cha.

– Taigi, jei pasiūlyčiau, neatsisakytum?

Nuleidžiu akis į bandeles, tada pakeliu į Emilę, išvedžioju visus stalo vingius ir galiausiai nukreipiu į Kiešą.

– Nežinau, nesiūlei.

Kieša kilsteli antakius, jie beveik dingsta šviesiuose plaukuose.

– Tada siūlau šiandien.
Mano akys išsiplečia. Negalvoju, kad kalbame rimtai.
– O tavo gipsas?..
– Gipsas tai gipsas, juk turiu striukę.
– O...
Emilė šypsosi vis plačiau ir plačiau.
– Na va, negali atsisakyti. Negali! – prunkšteli ji. Kieša juokiasi kartu. Na, ir susimokė.
– Tada po pamokų ateisiu iki tavo klasės, – linkteli Kieša ir, nespėjus man atsakyti, jau žingsniuoja lauk, prieš tai tik susimėto su Emile kažką slepiančiais žvilgsniais.

Kitas mano mėnuo praleistas su Kieša ir Emile. Dienos maišosi, nes man neleidžiama ramiai sėdėti vietoje. Nė negaliu pasakyti, ką tiek veikėme, bet paskutinę vasario dieną autobusu spontaniškai nuvažiuojame į Palangą (arba „Los Palangeles“, kaip sako Kieša) ir aplankome ledinę jūrą.

Vasario oras dar viską užšaldęs, nė nepasakytum, kad rytoj – kovas. Pilkų atspalvių dangus neleidžia prasibrauti blausiems saulės spinduliams, o debesys sunkūs ir slenka visai pažeme it pripumpuoti švino. Horizonto nemargina baltutėlės žuvėdros, o pagrindinės gatvės nepalyginsi su jos ūžimu vasarą – randame tik suvenyrų kioskelį, močiutę, siūlančią mums keptų kaštonų, ir vyrą, verdantį „gydomąsias“ arbatas. Tyla viską apgobusi it skraistė. Prieiname prie vieno iš trijų kioskelių, kelis sluoksnius apsivilkusi moteris neatrodo labai patenkinta Emilės susižavėjimu suvenyrais ir noru viską čiupinėti, bet Kieša jai tik pasiunčia šypseną.

Paskui Kieša nuperka man gintarinę širdelę, užkabintą ant grandinėlės. Manau, kažką nutyli, bet neklausiu, nes juk pati pasislepiu savo tyloje. Dar suvalgome „Maximoje“ pirktų ledų, nes Emilė sako, kad Palanga nėra Palanga, jei čia nesuvalgai ledų. Diena baigiasi pernelyg greitai, o gulėdama lovoje negaliu negalvoti apie kaklą šildančią gintarinę širdelę.

Praleidžiu kelias valandas piliakalnyje su Kieša. Čiaužymas pasirodė neįdomus, bet jausmas buvo toks, lyg vėjas plaukus veltų ir šaltis degintų gerklę pirmą kartą. Kiešos juokas skamba ausyse net grįžus namo ir nusimetus peršlapusius rūbus.

Stovėdama po karštu dušu, nuplaunu visus rūpesčius ir problemas. Dienos džiaugsmas dzingsi visame kūne. Įnirtingai mąstau. Ar Kieša man patinka? Šias mintis paslepiu po dušo srove vėlesniems vakarams ar bent jau kitai dienai.

Panašiai praleidžiame ir pirmus du pavasario mėnesius. Aplankome Emilės tetą Kaune ir mėgaujamės tik didmiesčiui būdingomis pramogomis. Taip siaubingai gera, kad du mėnesius gyvenu it debesyse.

Nekalbu su Emile. Nekalbu su Kieša. Persimetu keliais žodžiais su Arnu, mokykloje pasisveikinu su Marka ir vėl užsidarau savo kambaryje. Ant palangės išsivadėjusio energetinio gėrimo skardinė ir gintarinė širdelė, kurią retkarčiais paglosto paklydęs saulės zuikutis.

Įsibėgėjo gegužė, temperatūra lauke po truputį kyla, o saulė nebe tokia išblyškusi. Sėdžiu prie virtuvės stalo ir beviltiškai bandau suvelti rašinį apie laisvę.

„Laisvė – subjekto galimybė nevaržomai, savo nuožiūra, elgtis bei veikti. Man laisvė – nevaržymas, bet ne iki tiek, kad virstų anarchija. Jei anarchija...“

Suglamžau lapą. Banalus šūdas. Iš miegamojo atšliūkina melsvu chalatu apsigaubusi mama ir noriu šokti iš savo vietos, pernelyg dirbtinius apmąstymus apie laisvę palikti kitai dienai, bet ji sustabdo mane vienu rankos mostu. Prisėdu. Mūsų kūno kalba panaši kaip ir mūsų akys. Aš ją suprantu iš vieno žvilgsnio ar mosto, nors to ir nenoriu.

– Tu liūdna.

Mano sulinkusi laikysena, pavargęs žvilgsnis ir tai, kad kelias savaites nėjau iš namų, leidžia jai konstatuoti tokį faktą.

– Na.

Nedaugžodžiauju. Pykčiau, bet visas emocijas surijęs beviltiškas, klampus ir monotoniškas liūdesys.

– Na. Tai papasakok.

Pakeliu akis į ją. Dėmėmis nusėtos rankos dreba, bet žvilgsnis skaidrus. Negaliu patikėti, kad negėrė.

– Nėra ką pasakoti. Rašau apie laisvę.

Akimirką ji susiraukia, bet netrukus anksčiau laiko pasenusiame veide išryškėja susidomėjimas.

– Ir ką tu rašai apie laisvę?

– Kad per daug laisvės — anarchija.

Jos veide atsiranda kažkas panašaus į šypseną, bet galbūt tai tik šešėlių žaismas ar refleksas. Neįprasta ją tokią matyti.

– O gal ne?

– Kas gal ne? Jei visi bėgtume, lėktume ir darytume, ką norime, tai kas liktų iš pasaulio? Nieko. Anarchija.

Mama pagalvoja. Keista, kad išvis surenka pakankamai minčių, kad geba dėlioti logiškus sakinius.

– O jei mūsų niekas nespaustų ir neveiktų jokios taisyklės – kaip nori, taip gyveni? Nori – kraustykis į kaimą, nori – gyvenk Sietle, gerk arbatą Pekine, tapk madų dizaineriu Milane... Galbūt žmonės neturėtų sielos ligų.

– Arba visi prasigertume.

Žodžiai nudegina gerklę. Ne vietoje įkišu savo trigrašį. Ar taip baisiai norėjau, kad ji nustotų šypsotis?

– Arba visi prasigertume, – pakartoja mano žodžius mama, bet iš vietos nekyla. Pasiremia galvą laibomis rankomis ir pasitaiso plonus, ilgus plaukus. Žvilgsnis gailus it naujagimio elniuko.

– Nebekalbu su Emile. Ir su Kieša nebekalbu.

Mama nieko nepasako... Tik žiūri ir jos žvilgsnis neįprastai šiltas.

– Kieša mums pasakė, kad išvažiuos. Aš užsiplieskiau – juk tik neseniai atvažiavo ir jau... – nerandu žodžių išreikšti tam, ką jutau beveik prieš mėnesį. Jausmų liepsna jau užgesusi, bet žarijos teberusena. – Emilė gynė Kiešą. Kad tėvų kaltė, kad ne Kiešos pasirinkimas, o aš... Aš ir ant Emilės... Pasakiau, kad per daug kalba, kad bloga draugė, ir visko prikالبėjau! – išspaudžiu. Prie mamos neverkiu. Niekada negalėjau prie jos parodyti jautrumo. Jei namie dabar būtų tėtis, tai... Mama man paglosto ranką. Sutrinku. Malonu, bet ir norisi ją atitraukti.

– Atsiprašyk.

Pažvelgiu į ją, nuostaba tarsi išrašyta ant mano veido.

– Paprasta, bet žinau, kad vos apie tai pagalvojusi randi šimtą priežasčių to nedaryti, tu – kaip aš. Išdidi, nemoki atsiprašyti.

– Aš...

– Pyksti, kad Kieša išvažiuoja. Pyksti, kad Emilė bando išvengti konfliktų, o iš tiesų juk pyksti, nes tau šie žmonės – neįtikėtinais brangūs. Stumi juos nuo savęs, nes nuo minties, kad juos prarasi, tave vimdo.

Mama įgarsina mano mintis žodžiais – per daug aiškiai, per daug tiksliai.

– Iš kur...

– Kasdien tos mintys aplanko ir mane, – ji atsidūsta ir mus apgaubia tyla. Jos blaivios mintys mane gąsdina. Per šiuos metus įpratau ją matyti kaip alkoholišką, kuri nieko nesupranta ir nežino, o kai prieš akis vėl sėdi mama – šviesi ir mąstanti mama, – nežinau, nė ką daryti.

– Aš mąstau, Akvile, daug mąstau, – sunkiai atsidūsta. – Tėvas užsienin jūsų vežtis negali, į globos namus nė vieno neatiduosiu. O jei pas senelius? Akvile, svarsčiau, jei pas senelius į Palangą?

Sustingstu. Seneliai... Tėčio tėvai. Tėčio tėvai, kurie mane su Arnu aplankydavo tik tada, kai retkarčiais grįždavo tėvas. Bet kaip mama? Kodėl staiga toks noras mūsų atsikratyti? Bene...

– Galvojau, ilgai galvojau, kad gal pati... Jolanta sakė, kad pati sugebėjo... Bet aš negaliu pati. Negaliu ir viskas. O tokius juk gydo. Ir jokios čia gėdos – yra gydytojai kojoms, rankoms ir smegenims, o yra sielos ligoms ir priklausomybėms.

– Ir jokios čia gėdos, – pakartoju, beveik nemąstydamą. Atrodo, kad pasaulis it dėlionė ima sukristi į savo vietas, tik kažin ar bendrame vaizde kur nors telpu aš.

Atsiprašau Emilės. Atsiprašau, o ji vis taip pat šiltai žiūri. Pasako negalėjusi ant manęs pykti. O tada aš jos klausausi. Visko, kas įvyko per tą klampų, kankinantį nepilną mėnesį, klausausi ir pirmą kartą iš tikro girdžiu. Malonu klausytis Emilės balso ir žodžių, tarmės ir juokingų istorijų.

Vakarui pamažu suryjant dieną, o saulei auksu sutirpstant horizonte išeinu prie ežero. Taip, kaip sutarėm, – lygiai aštuntą. Kieša sėdi ir žiūri į žalsvais atspalviais raibuliuojantį vandenį, kur retkarčiais šmėstelėja sidabrinė žuvies uodega, o gal šiaip – vaizduotės pokštas. Prisėdu šalia ir tylim, lyg pirmą kartą tektų susitikti. Sumeriu mūsų rankas ir sugniaužiu. Kiešos ranka šilta ir švelni. Maloni, tokia, kurios kiekvieną linkį ir liniją tyrinėtum valandų valandas ir nepavargtum, tik grožėtumeisi.

– Labas, – galiausiai ištaria. Tyliai, tarsi širdį būtų apsigijusi baimė siulė po siulės suardyti mūsų tylą.

– Labas, – atkartuju it aidas.

– Dar pasvarsčiau apie drambliuką fontane.

Pakeliu akis.

– Ir?

– Ir buvai teisi. Daug sunkiau matyti žmogų, bet negalėti jo pasiekti.

Nugurgiu į paviršių kylančius nemalonius žodžius, gintarinę širdis sušildo gerklę.

– Ar išsikrausčius bus lengviau nei dabar, kai kasdien mintys kupinos išsikraustymo?

– Maždaug taip. Dabar tas išsikraustymas – pirštais pasiekiamas, todėl taip ir skauda. O išsikraustysiu – nebematysiu kavinės, miesto, vienišų balandžių ir nusmurgusių katinų, bobučių keistais akiniais, mokyklos, Markos, Emilės... Tavęs. Ir pamažu tai išblės. Skausmą pakeis ilgesys, o tada – šilti prisiminimai to, kas kažkada nutiko.

Man liūdna klausytis, kad kada nors tebūsiu šiltas prisiminimas. Ne apkabinimas, ne žodis, ne prisilietimas. Minties žaismas – prisiminimas. Negaliu Kiešos kaltinti, nes žinau, kad taip bus ir kad taip turi būti. Tik vis skauda. Degina, dirgina ir nepaleidžia.

– Mąstai, – konstatuoja.

– Aš irgi greit išsikraustau.

Kieša kilsteli tvarkingus antakius, bet nepaklausia. Žino, kad kalbėsiu toliau.

– Išsikraustau pas senelius į Palangą. Su Arnu.

– O, – teištaria. Nakties ore „o“ subliūkšta ir nuskęsta kažkur ežero gelmėse.

– Tad liksime šilti prisiminimai. Mažiau skaudės, jei tai ne vienpusiška. Abipusė savidestrukcija, abipusis žmogaus pakeitimas į šiltą prisiminimą.

– Dievinu savidestrukciją, – prisipažįsta Kieša, lyg man atliktų išpažintį. Tyra širdimi ir atvira siela. – Susinaikini po dalelę ir vėl prisimeni, kodėl gyveni. Kad ir mano ranka, – kilsteli ją, atitraukia

nuo manosios, o tada vėl uždeda, tarsi trauktų magnetas. – Sunaikinau. Trumpam susinaikinau ir vėl prisikėliau. Vėl atgimiau!

Tada Kieša krinta į žolę, apsigaubia smilgomis ir juokiasi. Ilgai juokiasi ir tada, rodos, be savidestrukcijos atgimstu ir aš.

Pasidaliname savo pirmu ir paskutiniu bučiniu. Mus gaubia ir nuo pasaulio slepia ilgos gluosnio šakos, o tamsa apkamšo mūsų saldžią it medus paslaptį. Neapibrėžiame linijos, kas esame – pora, atsitiktinai įsimylėjusios personas ar viltys to, kas galėjo būti. Naktis tam per jauna. Vėl gyvuuju.

Su Kieša atsisveikinu paskubomis, net greičiau, nei mokykloje atsisveikinau su savąja Ž lentyna, Emile, Paulauskiene ir Marka. Manęs laukia Arnas, prigrasintas saugoti lagaminus, ir močiutė, tokia svetima močiutė, atvažiavusi mūsų pasiimti. Mama jau išvažiavusi. Atsisveikindama palinkėjau sėkmės.

Kieša paskubomis išlipa iš melsvo tėvų automobilio, pasitaiso krentančius akinius nuo saulės ir puola man į glėbį. Gintarinė širdis įsirėžia man į kaklą, o tikroji nusirita į kulnus. Tai – viskas. Nebebus šiltų rankų, avietinių skruostų ir blyškių plaukų. Teliks šilti prisiminimai, vis rečiau atkeliaujančios žinutės ir retkarčiais – susvetimėjusių žmonių susitikimai.

Nekalbame. Viską pasakėme ežerui, jo žuvims ir pasvirusiam, pailgais lapais pravirkusiam gluosniui. Man į rankas įspraudžiamas paslaptingas piešinys, kurio Kieša taip nenorėjo parodyti. Jame – aš, besišypsanti ir apkaišyta tuntais neužmirštuolių. Lape – pažadas, kuriam išsipildyti veikiausiai nelemta.

Kieša įsėda į mašiną ir jau ruošiuosi nusivalyti praspūdusias ašaras, kol prisimenu nepaklaususi to, kas kankino begalę bemiegių naktų. Pribėgu atgal prie jau besiruošiančios išvažiuoti mašinos ir pabeldžiu į Kiešos langą. Jis iškart atsidaro, tarsi Kieša ko nors dar tikėtusi. Ko nors, ko nepasakėm po gluosniu, ko nepasakėm per šiuos metus.

– Tu man nepasakei, – žodžiai pinasi burnoje, liežuvis limpa prie gomurio, – nepasakei savo tikrojo vardo.

Ir ji nusišypso. Plačiai, nuoširdžiai nusišypso ir pažvelgia į mane savo supratingomis, šiltomis akimis.

– Konstantina.

Nusiplėšiu nuo kaklo gintarinę širdį ir, prieš pat užsiveriant langui, gražinu ją Kiešai. Jei jau kuriam laikui turėjo manąją, tegu turi ir šitą. Bene... Bene kvilau tikiuosi, kad taip į atmintį įsirėšiu aštriau.

O tada kelio dulkėse palieku aš ir ji – skaisti it ryto saulė ir daili it mitinė fėja. Konstantina. Vardas saldžiai sutirpsta burnoje. Kaip gera jį žinoti, uždaryti tolimiausiam savo minčių koridoriaus kamputyje, kur niekas kitas jo neras ir neištars, nepakvies.

Visi mano klausimai atsakyti ir su ilgesingu kartėliu pasiekiu autobusą, atsisveikinu su kavine, miestu, vienišais balandžiais, nusmurgusiais katinais, bobutėmis keistais akiniais ir pasiruošiu žmones nurašyti į savo atminties kampelius, prie Ž lentynos ir lapais verkiančio gluosnio. Beveik visą kelią iki Palangos sapnuoju malonų sapną apie šiltus prisiminimus ir šviesius rytojus, kur galbūt neberekės maištauti ir asmeniškai pažinoti mokyklos direktorės.